

Przedmiotowe zasady oceniania – język polski dla klas IV - VIII

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o zakresie wymagań z języka polskiego oraz o sposobie i zasadach oceniania.
2. Wszystkie prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli uczeń w tym czasie był nieobecny na lekcji, musi napisać pracę w terminie późniejszym, wyznaczonym przez nauczyciela.
3. Nauczyciel oddaje poprawione prace w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie.
4. Spisywanie (ściągnięcie) podczas prac klasowych skutkuje automatycznie oceną niedostateczną oraz jest jednoznaczne z zakończeniem pracy.
5. Wszelkie plagiaty karane są oceną niedostateczną.
6. Brak odpowiednich materiałów potrzebnych na lekcję, brak przygotowania do odpowiedzi ustnej traktowane jest jako nieprzygotowanie do lekcji.
7. Dwa razy w semestrze uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez żadnych sankcji, co jest zapisane w postaci uwagi neutralnej. Każde kolejne nieprzygotowanie skutkuje wpisaniem uwagi negatywnej, co będzie miało wpływ na śródroczną/ roczną ocenę zachowania. Prawo to nie dotyczy lekcji, na których ma odbyć się zapowiadana forma sprawdzenia umiejętności.
8. Jeśli uczeń ma trudności w opanowaniu materiału, ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela lub innego ucznia. Możliwe są także zajęcia wyrównawcze, na które uczeń winien chodzić.
9. Nie ocenia się ucznia po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole. Okres ten trwa od dnia do 5 dni (w zależności od długości absencji).
10. Uczeń po każdej nieobecności jest zobowiązany do uzupełnienia braków w zeszytach, zeszytach ćwiczeń oraz innych pracach wskazanych przez nauczyciela.
11. Rodzic w obecności nauczyciela ma prawo wglądu do prac pisemnych swojego dziecka.
12. Prace pisemne przechowywane są przez cały rok na terenie szkoły. Ze względu na ochronę danych osobowych oraz prawa autorskie prace uczniów nie mogą być udostępniane poza terenem szkoły.

Formy sprawdzania poziomu osiągnięć uczniów

Na lekcjach języka polskiego przyjmuje się następujące formy sprawdzania poziomu osiągnięć uczniów:

1. Test diagnostyczny (diagnoza) – rozumiany jako obiektywna próba polegająca na wykonaniu przez uczniów różnego rodzaju zadań, ćwiczeń itp., w celu rozpoznania stanu ich wiedzy i umiejętności dla opracowania dalszej drogi postępowania.

a) Jest zapowiedziany wcześniej.

b) Wyniki tekstu diagnostycznego „na wejście” stanowią jedynie diagnozę wiedzy i umiejętności ucznia i nie są podstawą do wystawienia stopnia bieżącego.

2. Sprawdziany – rozumiane jako zaplanowane przez nauczyciela dłuższe samodzielne pisemne prace kontrolne uczniów, przeprowadzane w szkole podczas zajęć edukacyjnych, mające na celu sprawdzenie wiedzy i umiejętności uczniów z danej partii materiału.

a) Sprawdziany mogą zostać zaplanowane na jedną lub dwie godziny lekcyjne.

b) Obejmują co najmniej jeden dział programowy.

c) Poprzedzone są lekcją powtórzeniową.

d) Zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem. Przy zapowiadaniu nauczyciel podaje informacje dotyczące zakresu, formy i terminu pracy.

e) Zapowiedziany sprawdzian wpisywany jest do dziennika elektronicznego.

f) Nauczyciel ma obowiązek poprawić sprawdziany w terminie do dwóch tygodni od ich napisania.

g) Uczeń, który opuścił sprawdzian musi go napisać w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły.

3. Prace klasowe – rozumiane jako zaplanowane przez nauczyciela dłuższe samodzielne pisemne formy wypowiedzi, przeprowadzone w szkole podczas zajęć edukacyjnych, mające na celu sprawdzenie umiejętności komponowania tekstów własnych zgodnie z określonymi warunkami.

a) Prace klasowe są zaplanowane na jedną lub dwie godziny lekcyjne.

b) Zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem. Przy zapowiadaniu nauczyciel nie podaje tematów wypracowań.

c) Zapowiedziana praca klasowa wpisywana jest do dziennika elektronicznego.

d) Nauczyciel ma obowiązek poprawić prace klasowe w terminie do dwóch tygodni od ich napisania.

e) Uczeń, który opuścił pisemną pracę klasową musi ją napisać w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły. Uczeń otrzymuje inne tematy do wyboru.

4. Kartkówki – rozumiane jako krótkie prace pisemne sprawdzające wiadomości i umiejętności uczniów, obejmujące maksymalnie materiał z trzech ostatnich tematów lub z tematu bieżącego.

a) Kartkówki trwają nie dłużej niż 15 – 20 minut.

b) Nie muszą być zapowiadane z wyprzedzeniem.

c) Podlegają poprawie na warunkach ustalonych przez nauczyciela prowadzącego.

d) Jeżeli uczeń jest nieobecny w terminie, w którym została przeprowadzona kartkówka, może ją napisać w innym terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

5. Odpowiedź ustna – rozumiana jako krótsza lub dłuższa ustna wypowiedź ucznia na pytania skierowane do niego przez nauczyciela.

a) Oceniając na stopień odpowiedź ustną nauczyciel bierze pod uwagę zawartość rzeczową, dobór środków językowych, sposób prezentacji, umiejętność formułowania myśli i argumentacji.

b) Praca ucznia na lekcji może podlegać ocenie cyfrowej (w kategorii wykorzystanie wiedzy w praktyce).

e) Nauczyciel w ocenie zadania domowego kieruje się kryteriami dostosowanymi do formy zadania domowego.

7. Znajomość lektur – rozumiana jako wiedza i umiejętności z zakresu przeczytanego tekstu.

a) Formy sprawdzania znajomości lektur mogą przybierać różne formy pisemne oraz ustne.

b) W zależności od formy sprawdzenia stosuje się odpowiednie kryteria oceniania.

- c) Każdy uczeń musi wykazać się znajomością lektur obowiązkowych, zgodnych z wytycznymi podstawy programowej dla każdego etapu edukacyjnego.
- d) Na każdy rok szkolny oprócz lektur obowiązkowych przypadają co najmniej dwie lektury uzupełniające.

8. Recytacja tekstów poetyckich i prozy.

9. Inne formy pracy ucznia niewymienione powyżej.

Częstotliwość sprawdzania osiągnięć uczniów .

1. Nauczyciel ma obowiązek systematycznego sprawdzania osiągnięć uczniów zgodnie z zapisami statutowymi szkoły. Częstotliwość poszczególnych form sprawdzających:

- a) Odpowiedź ustna i kartkówki – możliwość na każdej lekcji.
- b) Wykonywanie przez uczniów ćwiczeń – możliwość na każdej lekcji.
- c) Wypracowania klasowe – co najmniej dwa w semestrze.
- d) Sprawdziany – po każdej większej partii materiału.

Podstawowe założenia oceniania form wypowiedzi pisemnych

1. Nauczyciel przy sprawdzaniu prac pisemnych przy ocenie cyfrowej może dopisać komentarz słowny, który wyjaśni ocenę, podkreśli zalety pracy i będzie informował o elementach, nad którymi uczeń musi popracować. Dotyczy to zwłaszcza dłuższych wypowiedzi pisemnych.

2. Każda forma wypowiedzi jest oceniana według innych kryteriów, zależnych od formy wypowiedzi.

3. W większości prac pisemnych przyjmuje się następujące kryteria oceny:

a) Realizacja tematu wypowiedzi (temat) – wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, wypowiedź jest w całości na temat. **Jeżeli praca jest nie na temat uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.**

b) Charakterystyczne cechy wypowiedzi – pojawienie się obowiązkowych elementów dla danej formy, konsekwencja wypowiedzi, logiczność zdarzeń, argumentacja wnikliwa, poparta przykładami.

c) Kompozycja tekstu – zgodna z formą wskazaną w poleceniu, logiczność, spójność wypowiedzi, wyodrębnienie akapitów.

d) Poprawność językowa.

e) Ortografia.

f) Interpunkcja.

g) Estetyka – stosowanie akapitów, marginesów, przejrzystość i czytelność pracy.

4. W przypadku, gdy praca ucznia jest nieczytelna uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, natomiast gdy praca nie zawiera wymaganej minimalnej ilości słów, nie podlega ocenie we wszystkich wymaganych kategoriach.

5. Przyjmuje się następującą klasyfikację i oznaczenia błędów w pracach pisemnych:

a) ort. / o.- błąd ortograficzny,

b) int./ i. – błąd interpunkcyjny,

c) rzecz. – błąd rzeczowy,

d) log. – błąd logiczny,

e) jęz./ j. – błąd językowy (w jego skład wchodzi błędy frazeologiczne, fleksyjne, słowotwórcze, składniowe oraz stylistyczne).

Sposób oceniania prac pisemnych

1. W zależności od formy i stopnia trudności pracy nauczyciel każdorazowo informuje uczniów o sposobie oceniania i kryteriach ocen.

2. Wszystkie oceny dokumentowane są na bieżąco na pracach uczniów oraz wpisem do dziennika w odpowiedniej rubryce, która informuje za co została postawiona dana ocena.

Skala ocen

1. Zgodnie ze Statutem Szkoły na lekcjach języka polskiego stosuje się skalę ocen od 1 do 6. Są to oceny pełne (bez znaków: + i -).

2. Na koniec roku wystawia się ocenę pełną tj. bez znaku + lub -.

Ocena śródoczna oraz ocena roczna

1. Na ocenę śródroczną z języka polskiego składają się oceny bieżące z różnych form pracy ucznia.
2. Na ocenę roczną z języka polskiego składa się ocena semestralna oraz oceny bieżące ucznia.
3. Ocena śródroczna i roczna nie są średnimi matematycznymi ocen cząstkowych.
4. Przy wystawianiu ocen śródrocznych i rocznych, oprócz ocen bieżących, brane jest pod uwagę także zaangażowanie ucznia, jego indywidualne predyspozycje, aktywność pozalekcyjna, udział w konkursach przedmiotowych, stosunek do przedmiotu.
5. Szczegółowe warunki poprawiania ocen semestralnych i rocznych oraz warunki uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej z przedmiotu znajdują się w Statucie Szkoły.
6. Wobec ucznia nieklasyfikowanego oraz ucznia, który w wyniku klasyfikacji otrzymał ocenę niedostateczną stosuje się procedury opisane w Statucie Szkoły.

Kryteria oceniania uczniów z dysfunkcjami

1. Wszelkie dysfunkcje nie zwalniają ucznia z obowiązku opanowania materiału przewidzianego programem nauczania. Jednak ze względu na trudności w nauce nie wynikające z winy dziecka, nauczyciel dostosowuje wymagania do indywidualnych możliwości ucznia i pracuje zgodnie z wytycznymi indywidualnych planów pracy z uczniem dysfunkcyjnym.
2. Biorąc pod uwagę różne dysfunkcje nauczyciel w ocenie pracy ucznia powinien brać pod uwagę charakter jego dysfunkcji i dostosować do niej wymagania.
  - a) W zakresie prac pisemnych nauczyciel powinien: wydłużyć czas przeznaczony na pisanie, nie oceniać estetyki pisma, poprawiać, lecz nie uwzględniać w ocenie błędów ortograficznych, pomóc w przeczytaniu tekstu bazowego lub poleceń.
  - b) W zakresie słuchania i mówienia nauczyciel powinien: wydłużyć czas wypowiedzi, zadawać dodatkowe pytania ukierunkowujące, oceniać merytoryczną wiedzę, a nie formę przekazu informacji.
  - c) W zakresie czytania nauczyciel powinien: zachęcać do czytania, sprawdzać znajomość treści, a nie technikę czytania, umożliwić czytanie po przygotowaniu się przez ucznia do czytania danego tekstu.

3. Uczniom posiadającym odpowiednie orzeczenia z PPP i uczniom, dla których zaleca się dostosowanie materiału do ich indywidualnych potrzeb obniżane są wymagania edukacyjne zgodnie z zaleceniami tej poradni i wówczas punktację i oceny dostosowuje się do nich indywidualnie.

Kryteria oceny osiągnięć dydaktycznych

1. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- b) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- c) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- d) posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- e) aktywnie uczestniczy w lekcjach, może wykazywać się znajomością książek spoza kanonu lektur obowiązkowych i dodatkowych,
- f) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- g) odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- h) wzorowo wykonuje wszelkie prace z przedmiotu,
- i) wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- b) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- c) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- d) posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,

e) aktywnie uczestniczy w lekcjach,

f) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym.

3. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

a) w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,

b) samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności,

c) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,

d) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,

e) bierze czynny udział w lekcji.

4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

a) częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,

b) samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,

c) odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,

d) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,

e) wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,

f) niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,

g) rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach.

5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

a) opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,

b) większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,

- c) czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
  - d) ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
  - e) nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
  - f) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
  - g) nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
  - h) pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy.
6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnił wymagań koniecznych do uzyskania oceny dopuszczającej.

Uwagi końcowe

1. Przedmiotowe Zasady Oceniania z języka polskiego podlegają ewaluacji. O każdej zmianie w dokumencie nauczyciel informuje uczniów oraz rodziców w dogodnej dla siebie formie.
2. Do spraw nieuregulowanych PZO stosuje się przepisy zgodne ze Statutem Szkoły.
3. Dokument zawierający Przedmiotowe Zasady Oceniania dostępny jest u nauczyciela prowadzącego przedmiot, na stronie szkoły.
4. Każdorazowo uczeń oraz rodzic może poprosić o wyjaśnienie niezrozumiałych kwestii Przedmiotowych Zasad Oceniania.
5. Skrótowe PZO uczniowie dostają na początku każdego roku szkolnego, wklejają je do zeszytu i zostają z nimi zapoznani przez nauczyciela. Fakt ten potwierdzają swoim podpisem pod PZO. Rodzice także mają obowiązek zapoznać się z PZO i potwierdzić ten fakt swoim podpisem.

Małgorzata Kamińska- Nowak

Anna Kotuła- Dziechciarz

Barbara Ciempa- Stachowska

Grażyna Kwietniewska- Ciepiela

